

IRODALOM

- ADLER, A.: *Emberismeret*. Göncöl Kiadó, Budapest, é.n.
- ARISZTOTELÉSZ: *Organon*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1979.
- BARKÓCZI ILONA–SÉRA LÁSZLÓ (szerk.): *Az emberi motiváció I–II*. Tankönyvkiadó, Budapest, 1988.
- BARKÓCZI ILONA–SÉRA LÁSZLÓ (szerk.): *Érzelmek és érzelemelméletek*. Tankönyvkiadó, Budapest, 1989.
- BARKÓCZI ILONA (szerk.): *Analógiás gondolkodás*. Tankönyvkiadó, Budapest, 1993.
- BARKOW, J.–COSMIDES, L.–TOOBY, J. (eds.): *The adapted mind: Evolutionary psychology and the generation of culture*. Oxford Univ. Press, New York, 1992.
- BERECZKEI TAMÁS: *A génektől a kultúráig*. Gondolat, Budapest, 1991.
- BERNSTEIN, B.: *Nyelvi szocializáció és oktathatóság*. In: PAP M.–SZÉPE GY.: *Társadalom és nyelv*. Gondolat, Budapest, 1975. 393–434.
- BOFF, K. R.–KAUFMAN, L.–THOMAS, J. P.: *Handbook of Perception and Human Performance. Volume II. Cognitive Processes and Performance*. John Wiley, New York, 1986.
- BROWN, P.–LEVINSON, S.: *Univerzálisak a nyelvhasználatban: az udvariasság jelenségei*. In: SÍKLAKI I. (szerk.): *A szóbeli befolyásolás alapjai II*. Tankönyvkiadó, Budapest, 1990, 31–115.
- BYRNE, R.–WHITEN, A.: *Machiavellian Intelligence*. Clarendon Press, Oxford, 1988.
- CARLSON, N. R.: *Physiology of Behavior*. Allyn and Bacon, Boston, 1986.
- CATTELL, R. B.: *Are IQ Tests Intelligent? Readings in Psychology Today*. C. R. M. Books, Del Mar, 1972.
- COLE, M.–SCRIBNER, S.: *Culture and thought*. Wiley, New York, 1974.
- COLLINS, A. M.–QUILLIAN, M. R.: *A szemantikus emlékezetből való előhívás ideje*. In: KÓNYA A. (szerk.): *Az emberi emlékezet pszichológiai elméletei. Szöveggyűjtemény*. Tankönyvkiadó, Budapest, 1990. 166–179.
- CRAIK, F. I. M.–LOCKHART, R. S.: *A feldolgozás szintjei: elméleti keret az emlékezet kutatásához*. In: KÓNYA A. (szerk.): *Az emberi emlékezet pszichológiai elméletei. Szöveggyűjtemény*. Tankönyvkiadó, Budapest, 1990. 126–148.
- CROPLEY, A. J.: *Tanítás sablonok nélkül*. Tankönyvkiadó, Budapest, 1983.
- CSÁNYI VILMOS: *Magatartásgenetika*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1977.
- CZIGLER ISTVÁN: *A figyelem kognitív pszichológiája*. Tankönyvkiadó, Budapest, 1988.
- DALY, M.–WILSON, M.: *Sex, Evolution and Behavior*. PWS Publishers, Boston, 1983.

- DAWKINS, R.: *Az önző gén*. Gondolat, Budapest, 1986.
- DAWKINS, R.: *A hódító gén*. Gondolat, Budapest, 1989.
- EIBL-EIBESFELDT, I.: *Human Ethology*. Aldine de Gruiter, 1989.
- EPSTEIN, J. P.: *The grammar of a lie: its legal implications*. In: DE PIETRO, R. J. (Ed.): *Linguistics and The Professions*. Norwood, N. J., Ablex, 1982.
- EVANS, J. ST. B. T.–NEWSTEAD, S. E.–BYRNE, R. M. J.: *Human reasoning: The psychology of deduction*. Lawrence Erlbaum Associates Ltd., Hove, UK, 1993.
- EYSENCK, M.: *Principles of Cognitive Psychology*. Lawrence Erlbaum Association, Hillsdale, 1993.
- EYSENCK, M. W.–KEANE, M. T.: *Kognitív pszichológia*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1997.
- FREUD, S.: *A lélekelemzés legújabb eredményei*. Könyvjelző Kiadó, Nyíregyháza, 1993.
- FREUD, S.: *Átomfejtés*. Helikon Kiadó, Budapest, 1985.
- FREUD, S.: *Bevezetés a pszichoanalízisbe*. Gondolat, Budapest, 1986.
- FREUD, S.: *Esszék*. Gondolat, Budapest, 1982.
- FREUD, S.: *Önéletrajzi írások*. Cserépfalvi Kiadó, Budapest, 1989.
- GARDNER, H.: *Frames of Mind*. Basic Books, New York, 1985.
- GARNHAM, A.–OAKHILL, J.: *Thinking and reasoning*. Blackwell, Oxford, 1994.
- GOFFMAN, E.: *A homlokzatról: A rituális elemek analízise a társas interakcióban*. In: SÍKLAKI I. (szerk.): *A szóbeli befolyásolás alapjai II*. Tankönyvkiadó, Budapest, 1990. 3–30.
- GOLEMAN, D.: *Érzelmi intelligencia*. Háttér Kiadó, Budapest, 1997.
- GREGORY, R. L.–GOMBRICH, E. H.: *Illúzió a természetben és a művészetben*. Gondolat, Budapest, 1982.
- GREGORY, R. L.: *Az értelmes szem*. Gondolat, Budapest, 1973.
- GRICE, H. P.: *A társalgás logikája*. In: PLÉH CS.–SÍKLAKI I.–TERESTYÉNI T. (szerk.): *Nyelv, kommunikáció, cselekvés I*. Tankönyvkiadó, Budapest, 1988. 233–250.
- GROSS, R.: *Themes, issues, and debates in psychology*. Hodder & Stroughton, London, 1995, Chap. 10.
- GUENTHER, R. K.: *Mood and memory*. In: DAVIES, G. M.–THOMSON, D. M. (Eds.): *Memory in context: Context in memory*. John Wiley and Sons, 1988, 57–80.
- HALÁSZ LÁSZLÓ (szerk.): *Művészetpszichológia*. Gondolat, Budapest, 1983.
- HARDER, P.–KOCK, CH.: *Az előfeltevések kudarcának elmélete*. In: SÍKLAKI I. (szerk.): *A szóbeli befolyásolás alapjai I*. Tankönyvkiadó, Budapest, 1990. 170–194.
- HEBB, D. O.: *A pszichológia alapkérdései*. Gondolat, Budapest, 1975.
- HERGENHAHN, B. R.–OLSON, M. H.: *An introduction to theories of learning*. Prentice Hall International Inc. 1993.
- HORN, L. R.: *A Natural History of Negation*. The University of Chicago Press, Chicago, 1989.
- JESPERSEN, O.: *The Philosophy of Grammar*. Allen & Unwin, London, 1924.
- JOHNSON-LAIRD, P. N.: *Mental models*. Cambridge University Press, Cambridge, 1983.

- JUNG, C. G.: *A lélektani típusok*. Európa Könyvkiadó, Budapest, 1988.
- JUNG, C. G.: *Emlékek, álmok, gondolatok*. Európa Könyvkiadó, Budapest, 1987.
- KALAT, J. W.: *Biological Psychology, 4th Ed.* Wadworth Publ. Co., Belmont, 1992.
- KALAT, J. W.: *Introduction to Psychology*. Wadworth Publishing Co., Belmont, 1990.
- KIEFER FERENC: *Az előfeltevések elmélete*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1983.
- KITANO, M. K.–KIRBY, D. F.: *Gifted Education. A Comprehensive View*. Little Brown and Co., Boston, 1986.
- KLIX, F.: *Az ébredő gondolkodás*. Gondolat, Budapest, 1985.
- KULCSÁR ZSUZSANNA: *Korai személyiségfejlődés és énfunkciók*. Tankönyvkiadó, Budapest, 1992.
- KUN MIKLÓS–SZEGEDI MÁRTON: *Az intelligencia mérése*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1972.
- LOFTUS, E. F.–PALMER, J. C.: Reconstruction of automobile destruction: an example of the interaction between language and memory. *Journal of Verbal Learning and Verbal Behavior*, 1974. 13. 585–589.
- LOGIE, R. H.–DENIS, M.: *Mental Images in Human Cognition*. North-Holland, Amsterdam, 1991.
- LORENZ, K.: *Összehasonlító magatartás-kutatás*. Gondolat, Budapest, 1985.
- LUMSDEN, C.–WILSON, E.: *Genes, Mind and Culture*. Harvard University Press, Cambridge, 1981.
- LURIJA, A. R.: *Válogatott tanulmányok*. Gondolat, Budapest, 1975.
- MARKS, D. F. (Ed.): *Theories of Image Formation*. Brandon House, New York, 1986.
- MARTINDALE, C.: *Szemantikus emlékezet*. In: KÓNYA A. (szerk.): *Az emberi emlékezet pszichológiai elméletei. Szöveggyűjtemény*. Tankönyvkiadó, Budapest, 1990. 248–268.
- MARTON MAGDA: *A tanulás szerepe az emberi észlelésben*. Gondolat, Budapest, 1975.
- MÉRŐ LÁSZLÓ: *Észjárások*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1989.
- MORRIS, D.: *A csupasz majom*. Európa, Budapest, 1989.
- NEISSER, U.: *Megismerés és valóság*. Gondolat, Budapest, 1984.
- ORWELL, G.: *A politika és az angol nyelv*. In: *Esszék*. AB Független Kiadó, Budapest, 1988. 137–161.
- OSHERSON, D. N.–KOSSLYN, S. M.–HOLLERBACH, J. M.: *Visual Cognition and Action. Vol. 2*. MIT Press, London, 1990.
- PASSINGHAM, R.: *Az emberré vált főemlős*. Gondolat, Budapest, 1988.
- PINKER, S. (Ed.): *Visual Cognition*. MIT Press, London, 1986.
- PLÉH CSABA: *Gondolkodáslélektan I–II*. Tankönyvkiadó, Budapest, 1989.
- PLÉH CSABA: *Szöveggyűjtemény a pszicholingvisztika tanulmányozásához*. Tankönyvkiadó, Budapest, 1980.
- PLOMIN, R.–DEFRIES, J.–MCCLEARN, G.: *Behavioral Genetics*. W. H. Freeman and Co., New York, 1990.
- RANSCHBURG JENŐ (szerk.): *Tehetséggondozás az iskolában*. Tankönyvkiadó, Budapest, 1989.
- RÉVÉSZ GÉZA: *Tanulmányok*. Gondolat, Budapest, 1985.
- REYNOLDS, A. G.–FLAGG, P. W.: *Cognitive Psychology*. Little, Brown and Co., Boston, 1983.

- RICHARDSON, A.: Mental practice: A review and discussion Part 1–2. *The Research Quarterly*, 1967. 38. 95–107., 263–173.
- RICHARDSON, J. T. E.–ZUCCO, G. M.: Cognition and olfaction: a review. *Psychological Bulletin*, 1989. 105. 3. 352–360.
- SEARLEMAN, A.–HERRMANN, D.: *Memory from a broader perspective*. McGraw-Hill, New York, 1994.
- SEKULER, R.–BLAKE, R.: *Perception*. Alfred A. Knopf, New York, 1985.
- SÉRA LÁSZLÓ–KOMLÓSI ANNAMÁRIA: *Perceptuális tanulás és képzelet*. Tankönyvkiadó, Budapest, 1983.
- SÉRA LÁSZLÓ–KOVÁCS ILONA–KOMLÓSI ANNAMÁRIA: *A képzelet*. Tankönyvkiadó, Budapest, 1990.
- SÉRA LÁSZLÓ: *Bevezetés a látás pszichológiájába*. Kézirat, Budapest, 1977.
- SERIGHT, O. D.: Double negatives in standard modern English. *American Speech*, 1966. 41. 123–26.
- SERPELL, R.: *Kultúra és viselkedés*. Gondolat, Budapest, 1981.
- SHEIKH, A. A.: *Imagery. Current Theory, Research and Application*. John Wiley, New York, 1983.
- SULLOWAY, F. J.: *Freud, a lélek biológusa*. Gondolat, Budapest, 1987.
- TREISMANN, A.: Az emberi figyelem. In: FOSS, B. (szerk.): *Új távlatok a pszichológiában*. Gondolat, Budapest, 1972. 119–147.
- TRIVERS, R.: *Social Evolution*. The Benjamin Cummings Comp., 1985.
- TRUDGILL, P.: *Introducing Language and Society*. Penguin, Hamondsworth, 1992.
- TULVING, E.: *Hány emlékezeti rendszer létezik?* In: KÓNYA A. (szerk.): *Az emberi emlékezet pszichológiai elméletei. Szöveggyűjtemény*. Tankönyvkiadó, Budapest, 1990. 368–391.
- TVERSKY, A.–KAHNEMAN, D.: Availability: A heuristic judging frequency and probability. *Cognitive Psychology*, 1973. 5. 207–232.
- VIGOTSKIJ L. SZ.: *Gondolkodás és beszéd*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1967.
- WEINREICH-HASK, H.: The varieties of intelligence — an interview with Howard Gardner. *New Ideas Psychol.* 1985. Vol. 3. No. 1. 47–65.
- WEISBERG, R. W.: Genius and Madness? A Quasi-Experimental Test of the Hypothesis That Manic-Depression Increases Creativity. *Psychological Science*, Vol. 5. No. 6. 1994 November, 361–367.
- WILSON, E.: *Sociobiology. The New Synthesis*. Harvard University Press, Cambridge, 1975.
- WILSON, J.: *Politically Speaking*. Blackwell, Oxford, 1990.
- WOODWORTH, R. S.–SCHLOSBERG, H.: *Kísérleti pszichológia I–II*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1986.
- WOOD, N. C.–COWAN, N.: The cocktail-party revisited: Attention and memory in the classic selective listening procedure of Cherry (1953). *Journal of Experimental Psychology: General*, 1995. 124. 243–262.
- WOODWORTH, R. S.–SCHLOSBERG, H.: *Kísérleti pszichológia I–II*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1986.

NÉVMUTATÓ

- ADLER, A., 69, 175
AMES, A., 113
ARISZTOTELÉSZ, 158, 166
ASCH, S. E., 14, 71
ATKINSON, J. W., 135, 213, 214
BANDURA, A., 210
BARD, P., 221
BARKÓCZI ILONA, 8, 135, 174, 179,
216, 226
BARRON, F., 174
BARTLETT, F. C., 130
BÉKÉSY GYÖRGY, 108, 110
BERGER, H., 188
BERLIN, B., 290
BERNSTEIN, B., 292–294
BINET, A., 167
BOAS, F., 287
BOWER, 133
BROADBENT, D. E., 116, 117
BROWN, R., 280–284, 294
BRUNER, J. S., 107, 144, 156
BUTLER, R. A., 211
CANNON, W. B., 221, 222
CATTELL, J. MC., 167
CATTELL, R. B., 169
CHOMSKY, N., 72, 177, 257, 260, 261,
263, 265
COLLINS, A. M., 126, 127
CRAIK, F. I. M., 125
CROPLEY, A. J., 174, 179
DARWIN, CH., 217, 227, 231, 245
DEMENT, W. C., 193
DESCARTES, R., 19
DEUTSCH, 117
DOLLARD, J., 209
EBBINGHAUS, H., 124
EKMAN, P., 224
EYSENCK, M., 160
FECHNER, G. T., 23
FLUGEL, J. C., 57
FREUD, A., 66
FREUD, S., 9, 29, 57–64, 67–69, 133,
172, 175, 209, 210
GAGNÉ, F., 178
GALL, F., 21
GALTON, F., 77, 78, 167
GARDNER, H., 16, 171, 172, 177
GOFFMAN, E., 280, 282
GOLEMAN, 172
GOODMAN, L. S., 107
GREGORY, R. L., 103, 113
GRICE, H. P., 271–273, 275
GUILFORD, J. P., 173, 174
HARLOW, H. F., 207, 212
HEBB, D. O., 44, 46, 113, 134, 135,
138, 148, 179, 186, 187, 190,
199, 216
HEIN, A. V., 112
HELD, R., 112
HELMHOLTZ, H., 102
HENNING, H., 110
HERBART, J. F., 21, 23
HERING, E., 103
HOPPE, F., 214
HOLST, W., 104
HORN, R. L., 164, 277, 279
HUBEL, D. H., 99, 100
HULL, C., 43, 201
HUMBOLDT, W., 288
HYDÉN, H., 134
JAMES, W., 220, 221
JESPERSEN, O., 279

JOHNSON-LAIRD, P. N., 159, 160
 JUNG, C. G., 69, 175
 KAHNEMAN, D., 118, 163
 KANT, I., 21
 KAY, P., 290
 KEANE, T. M., 160
 KIEFER FERENC, 275, 278, 286
 KLEITMAN, N., 193
 KOFFKA, K., 53
 KOSSLYN, S. M., 146
 KÖHLER, W., 51, 52
 KÜLPE, O., 139
 LANG, P. I., 143
 LANGE, C. G., 220, 221
 LAZARUS, R. S., 224, 225
 LEVINSON, S., 280–284
 LEWIN, K., 29, 53, 54, 56, 71
 LOCKE, J., 19
 LOCKHART, R. S., 125
 LOFTUS, E. F., 127
 LORENZ, K., 201, 208, 209, 227, 229,
 241
 LURIJA, A. R., 135, 152, 166
 MACH, E., 99
 MAGOUN, H., 184
 MALINOWSKI, B., 153
 MARR, D., 101
 MASLOW, A., 215
 MCDOUGALL, J. M., 228
 MENDEL, G., 79
 MILGRAM, 14, 15
 MILLER, G. A., 13, 122, 261
 MORAY, N., 117
 MORUZZI, G., 184
 MÜLLER, J., 21
 NEISSER, U., 107, 108, 113, 118, 120,
 147, 148
 NEUMANN JÁNOS, 72
 NEWTON, I., 110, 176
 OLÁH ATTILA, 178, 226
 ORWELL, G., 279, 286
 OSGOOD, CH. E., 44, 156, 157
 PAIVIO, A., 145
 PARMENIDÉSZ, 151
 PAVLOV, I. P., 37, 38, 45
 PERKY, C. W., 140
 PIAGET, J., 24, 31, 265, 267
 PLATÓN, 152
 PLUTCHIK, R., 219
 POPPER, K., 161
 PUTNOKY JENŐ, 145
 QUILLIAN, M. R., 126
 RANSCHBURG JENŐ, 21
 RANSCHBURG PÁL, 177, 179, 226
 RÉVÉSZ GÉZA, 178
 RICHARDSON, A., 148
 ROSCH, E., 129
 ROSE, S., 94, 134
 ROSEMAN, J., 224, 225
 RUBIN, E., 49
 SANFORD, R. N., 106
 SAPIR, E., 288
 SCHACHTER, S., 222, 223
 SCRIBNER, S., 153
 SHEPARD, R. N., 146
 SIMON, TH., 167
 SINGER, J., 222, 223
 SINGER, S., 16
 SKINNER, B. F., 39, 40
 SPEARMAN, C. E., 167, 168, 170
 SPERLING, G., 123
 STERN, W., 167
 STERNBERG, R. J., 170
 STROOP, J. R., 118
 SZIMONIDÉSZ, 140
 TAYLOR, C. W., 175
 TERMAN, L. M., 177
 THALÉSZ, 151
 THORNDIKE, E. L., 39
 THURSTONE, L. L., 168
 TINBERGEN, N., 201, 227, 229
 TITCHENER, E. B., 29, 30
 TOLMAN, E. CH., 42–45, 139
 TREISMAN, A., 116–118
 TULVING, E., 130
 TVERSKY, A., 163
 VIGOTSKIJ, L. SZ., 152, 155, 166
 WASON, P. C., 161
 WATSON, J. B., 33–36, 44
 WEBER, E. H., 22, 23, 109
 WECHSLER, D., 168, 169
 WERTHEIMER, M., 103, 165

WHORF, B. L., 288–290
WIESEL, T., 99, 100
WILSON, E. O., 269
WOODWORTH, R. S., 159

WUNDT, W. M., 25–29, 167
YOUNG, T., 102
ZAJONC, R. B., 224
ZEIGARNIK, B., 53

TÁRGYMUTATÓ

- 2 1/2 dimenzió, 101
abszolút ingerküszöb, 22
agresszió, 54, 81, 87, 208–210, 226
akadály nélküli helyzet, 54
akkomodáció, 104
akromatikus, 102
aktivitás, 87, 140, 157, 183, 185, 186,
188, 194, 195, 197, 202, 206,
207, 211
alaklélektani iskola, 47, 106, 165, 210
alapérzelmek, 219
alkalmazott pragmatika, 269, 270
alkohol, 8, 78, 186, 196, 198
allél, 79, 80
álom, 68, 69, 138, 142, 175
álomfejtés, 68
álommunka, 68
általános lélektan, 7, 10
amplitúdó, 189
amygdala, 87, 209
analízis szakasz, 64
antiszociális, 209
anyai viselkedés, 206
ARAS, 185, 190
arcmimika, 249, 251
arousal, 186, 187, 189, 192, 193, 239
asszociáció, 19, 68, 230
atmoszférahataás, 159
áttételeződéés, 175
autoerotikus, 62, 63
automatikus figyelem, 119
averzív kondicionálás, 41, 45
azonosítás, 66, 262
azonosulás, 60, 66, 210
befolyásolás, 286, 294, 296
beilleszkedés, 12
belátásos tanulás, 52, 54, 71
belső kép, 22, 137
belső modell, 90, 108, 139, 146
beszédaktus-elmélet, 266, 270
beszélőváltás, 247
bőrzérzékélés, 22, 110
címkézés, 294
családi hasonlóság, 82
csapok, 97, 98
dedukció, 157
deklaratív tudás, 129
delta-hullám, 189
denotatív jelentés, 157
dichotikus helyzet, 115
diszkrimináció, 38, 39, 45
döntési kritérium, 119, 120
drive, 44, 202, 203
drive-redukció, 201, 202
drogdependencia, 196
éberség, 8, 119, 142, 183, 184, 202,
211
effektus-törvény, 39
efferencia-kópia, 104
egészleges stratégia, 156
egzisztenciális előfeltevés, 263, 276
éhségközpont, 204
eidetikus kép, 139
elementarista pszichológia, 27
elfojtás, 66, 133
elhárító mechanizmus, 60, 66–68
ellenszín-folyamat, 103
előfeltevés, 263, 275, 276
első vázlat, 101
elsődleges folyamat, 59, 61
emlékezet, 47, 121, 126, 130–132,
134, 135, 139, 140, 156, 167
enaktív reprezentáció, 110
energia, 61, 62, 185–187, 209, 239

epizodikus emlékezet, 129
 erogén zónák, 62
 érzelmek, 35, 83, 86, 134, 217–222,
 224–226, 231, 249, 251, 254,
 255, 282, 293
 érzelmi intelligencia, 172
 érzetek, 22, 23, 27
 észlelési ciklus, 107, 108
 etológia, 201, 206, 210, 227, 228,
 236, 237
 explorációs viselkedés, 211
 extrinzik motiváció, 212
 fájdalom, 37, 93, 110, 111, 222
 faktív igék, 269, 270, 275
 fallikus szakasz, 64
 falszifikáció, 161
 fejlődéslélektan, 10
 félelem, 35, 65, 66, 110, 142, 144,
 177, 187, 197, 217, 233, 234
 felettes-én, 60, 61, 64, 65
 felszíni szerkezet, 259, 260
 feltételes inger, 38, 42
 feltételes reflex, 37, 38, 42, 139
 feltételes válasz, 38
 feltétlen inger, 37, 38
 feltétlen reflex, 37, 38
 feltétlen válasz, 37, 38
 figyelem, 28, 60, 87, 88, 115, 119,
 185, 186, 189, 251
 fixáció, 68, 97
 flexibilitás, 174, 175
 fluencia, 173
 fóbiák, 46, 233
 fogalomalkotás, 44, 50, 151, 155,
 156, 163
 folyadékháztartás, 202, 204
 formatio reticularis, 88, 185
 frenológiai irányzat, 21
 frusztráció, 54, 210, 234
 frusztráció-agresszió, 54, 209
 frusztráció-regresszió, 54
 frusztrációs helyzet, 54
 ganglion, 98–100
 gátlás, 38, 39
 gén, 79, 80, 236, 241
 generalizáció, 38, 39
 generatív nyelvészet, 257
 genetika, 77, 78, 81, 82, 177
 gesztus, 224, 247, 282
 gondolkodás, 19, 27–29, 35, 36, 44,
 71, 77, 84, 93, 137, 139,
 151–153, 155, 157–159, 161,
 162, 164–167, 174, 176, 177,
 185, 186, 237, 288, 294
 gyrus cinguli, 209
 hajlékony intelligencia, 169
 hajtóerő, 44
 halálöszön, 209
 hallás, 22, 88–90, 108, 109, 137
 hang, 35, 38, 108, 137, 220, 232, 233,
 252, 253
 hangulatszelektivitás, 133
 harag, 217, 218, 226, 249
 hasonlóság elv, 47
 helyek módszer, 140
 heterozigóta, 80
 hierarchikusan szervezett
 jelentésháló, 126
 hiperkomplex sejt, 100
 hipnagóg kép, 142
 hipofízis, 85, 86, 206
 hipotalamusz, 86, 204, 206
 hipotézis, 11, 15, 156, 209, 210
 homeosztázis, 86
 homlokzat, 280, 281
 homozigóta, 79, 80
 hőszabályozás, 203
 hozzáférhetőségen alapuló
 heurisztika, 163
 idegi válasz, 95
 igazolhatóság, 161
 igényszint, 214
 ikerkutatás, 82
 illokúciós aktus, 271
 imagén rendszer, 146
 incentív, 202, 214
 indukció, 161
 indulati agresszió, 209
 információfeldolgozó rendszer, 72
 inger, 7, 21–23, 28, 37–39, 41, 43, 64,
 88, 106, 109, 119, 120, 137, 144,
 156, 189, 202, 207, 220, 222
 ingermegvonás, 142, 192
 instrumentális agresszió, 209

intelligencia, 77, 82, 83, 167–174,
 177–179
 intelligenciahányados, 11, 12, 167
 intim viszony, 253
 intrinzik motiváció, 212
 introspekció, 25, 26
 introspektív pszichológia, 25, 139
 irányérzékeny receptor, 100
 iskolapszichológia, 11
 ismétlési kényszer, 61
 izomorfizmus, 52
 jelentés, 129, 156, 262, 263, 269, 294
 jóllakottsági központ, 204
 kategorikus állítás, 158
 kategorikus szillogizmus, 157, 158
 képzelet, 25, 33, 72, 110, 137, 139,
 140–142, 146–148
 képzeleti kép, 126, 137, 138, 140,
 146–148
 képzet, 20, 22, 139
 késleltetett válasz, 43
 készenléti állapot, 88
 kettős kódolás, 146
 kialvásos gátlás, 38
 kidolgozott nyelvi kód, 291, 292
 kifejező kreativitás, 174
 kísérleti módszer, 25, 31
 kísérleti neurózis, 45
 kísérleti pszichológia, 22, 24, 25, 30,
 31, 45, 57
 kíváncsiság, 202, 212
 klasszikus kondicionálás, 37, 41, 42
 klinikai pszichológia, 10
 kognitív pszichológia, 71, 73, 101,
 261
 kognitív térkép, 42–45, 139
 kommunikáció, 8, 109, 145, 231,
 245–248, 250, 253, 254, 263,
 273, 274, 286, 288
 kommunikációs kapcsolat, 246–248
 kompetencia, 177, 178, 212, 260
 számítási elmélet, 101
 konjunkciós hiba, 163, 164
 konkrét fogalmak, 154
 konnotatív jelentés, 157, 293
 konstancia, 106
 konszolidációs időszak, 124
 kontrollált figyelem, 119
 konvergencia, 104
 korlátozott figyelmi kapacitás, 118
 korlátozott nyelvi kód, 291, 293
 következményes kisülés, 104
 közelség elv, 47
 közös sors törvénye, 49
 kreativitás, 83, 167, 173–175, 178,
 179
 kudarcgerülők, 214
 kulcsinger, 232, 234
 különbségi küszöb, 23
 kváziszükséglet, 56
 laboratóriumi kísérlet, 11, 228
 látás, 22, 47, 88, 90, 95, 97, 101, 105,
 112
 latencia, 64
 látens tanulás, 41, 42, 44, 45
 laterális gátlás, 99, 110
 lelki struktúra, 58
 lelki tartomány, 58
 libidó, 62, 63, 201
 logogén rendszer, 146
 lokúciós aktus, 270
 Mach-sávok, 99
 magmondat, 261
 Magyar Wechsler Intelligenciateszt,
 168
 manipulációs drive, 212
 másodlagos folyamat, 60
 másodlagos megerősítés, 40
 MAWI, 168
 megerősítés, 39, 40, 41, 43, 210, 212,
 230
 megismerési folyamat, 73, 140, 201
 megkapaszkodás, 208
 megküzdés, 225
 megvonási tünet, 196
 mélyszerkezet, 259, 260
 memória, 72, 89–91, 121, 129, 135,
 139, 186, 195
 mentális forgatás, 146
 mentális képesség, 82, 83, 168, 170
 mentális lexikon, 117, 126
 mentális modell, 159–161
 mentális reprezentáció, 73, 106, 110,
 147, 160

mentális színvonal, 167
mesterséges intelligencia, 72, 101, 257
mezőelmélet, 52, 53
mikromozgás, 96
morfológiai változás, 134
motiváció, 88, 107, 135, 178, 201, 207, 210, 216
negatív homlokzati igény, 282, 284
negatív interferencia, 124
nem verbális kommunikáció, 231, 245, 248–252, 254, 255
nemi ösztön, 62, 228
neobehaviorizmus, 43, 44
néplélektan, 28
neuronhálózat, 135
nyelvi relativitás, 287, 289
nyelvi univerzálialák, 289
nyilvánosság, 253, 254
nyitott szavak, 264
Ódipusz-komplexus, 64
önazonosság-érzés, 12
operáns kondicionálás, 39, 41, 42, 45, 52
optikai és geometriai csalódás, 106
optimális arousal-szint, 185, 202
orális szakasz, 63
orientációs reakció, 38
originalitás, 174
öröklékenység, 77
öröklött felismerő képesség, 230
öröklött kiváltó mechanizmus, 229, 232
öröklött mozgási sémák, 228
ösztön, 61, 62, 209, 228
ösztön-én, 59–61
pálcikák, 97, 98
pedagógiai pszichológia, 10
perceptuális rendszer, 95
perceptuális tanulás, 42, 112, 113
performancia, 178, 260
perlokúciós aktus, 271
phi-jelenség, 103
pozicionális felszólítás, 293
pozitív homlokzati igény, 282
pragmatika, 269, 271
proaktív gátlás, 124
problémamegoldás, 47, 71, 165, 170, 177
procedurális emlékezet, 130
produktív kreativitás, 175
projekció, 66, 97
proszociális agresszió, 209
pszichoanalízis, 9, 36, 54, 57–59, 175, 209, 211, 212
pszichofizika, 22
pszichofiziológia, 10
pszicholingvisztika, 73, 177, 257, 263, 267
reakcióidő, 28, 29, 262
reakcióképzés, 211
realitáselv, 59
receptív mező, 98–100, 106
regresszió, 54, 68, 175, 210
relevancia, 273, 276
REM, 138, 194–196
reprezentativitási heurisztika, 163
reproduktív képzelet, 142
részleges megerősítés, 40
részleges stratégia, 156
retroaktív gátlás, 124
retrográd amnézia, 124
reverberációs kör, 134
rögzült intelligencia, 169
segítő viselkedés, 210
sémák, 130–132, 229
semleges inger, 38, 40, 42
serkentettség, 142, 202, 211
shaping, 40, 41
Skinner-doboz, 39
skizofrénia, 82, 84, 87
speciális (s) faktor, 168
specifikus érzékenergiák törvénye, 21
specifikus információ, 183
stabilizált retinakép, 97
stressz, 192, 225
szaglás, 109
szemantikus differenciál, 44, 156
szemantikus memória, 129, 130
személyes felszólítások, 293
személyes viszony, 250–253
személyiség struktúrája, 58
személyiségpszichológia, 10

szenzitív periódus, 208
 szenzoros depriváció, 138, 142,
 190–192, 211
 szenzoros előkondicionálás, 42
 szenzoros integráció, 112
 szenzoros tár, 116, 123
 szexualitás, 62–64, 201, 206, 240
 szinesztézia, 137
 szintaxis, 263, 265, 292
 szociális motívum, 201, 204, 206
 szociálpszichológia, 10, 11, 15, 47,
 162, 213, 269
 szociobiológia, 201, 206, 210, 236,
 237
 szokáserősség, 44
 szomatoszenzoros rendszer, 110
 szorongás, 60, 61, 65, 66, 68, 187,
 196, 197, 234, 249
 szublimáció, 67, 175
 tanulás, 7, 12, 36–39, 41–45, 51, 52,
 78, 90, 112, 124, 125, 132–135,
 195, 206, 212, 218, 227, 230,
 233, 238, 292
 tanult gyámoltalanság, 46
 tapasztalat, 25, 60, 103, 105, 106,
 112, 121, 128, 151–153, 165,
 198, 246
 tapintás, 90, 93, 110–112, 146
 táplálkozás, 34, 87, 134, 202, 204,
 230
 társalgási viszony, 253
 távolság és mélység észlelése, 104
 tehetség, 167, 177, 178
 tekintet, 37, 206, 234, 247, 252
 telítettség, 102
 teljesítménymotiváció, 213
 ténybeli előfeltevés, 263
 terjedelemre illeszkedő eljárás, 123
 térközsabályozás, 8
 testkép, 112, 138
 többszörös emlékezeti rendszer, 130
 torzító viselkedés, 106
 transzformációs szabály, 258, 260
 tremor, 96
 trikromatikus színelmélet, 102
 tudásszervező tudás, 108, 131
 tudatelőttés, 58, 60, 68
 tudatlélektan, 29
 tudattalan, 23, 27, 31, 57, 58, 59, 60,
 63, 175
 tudattalan történések, 175
 túlélési motívum, 201, 203, 206
 újító kreativitás, 175
 újraíró szabály, 258, 260
 választásos reakcióidő, 29
 valódi tárgyszeretet, 63
 verbális agresszió, 208
 vérfertőzés, 237–239
 vesztibuláris percepció, 111
 viselkedésalakítás, 40
 viselkedésforma, 24, 210
 viselkedésterápia, 46
 viselkedésváltozás, 45, 197
 Zeigarnik-jelenség, 53